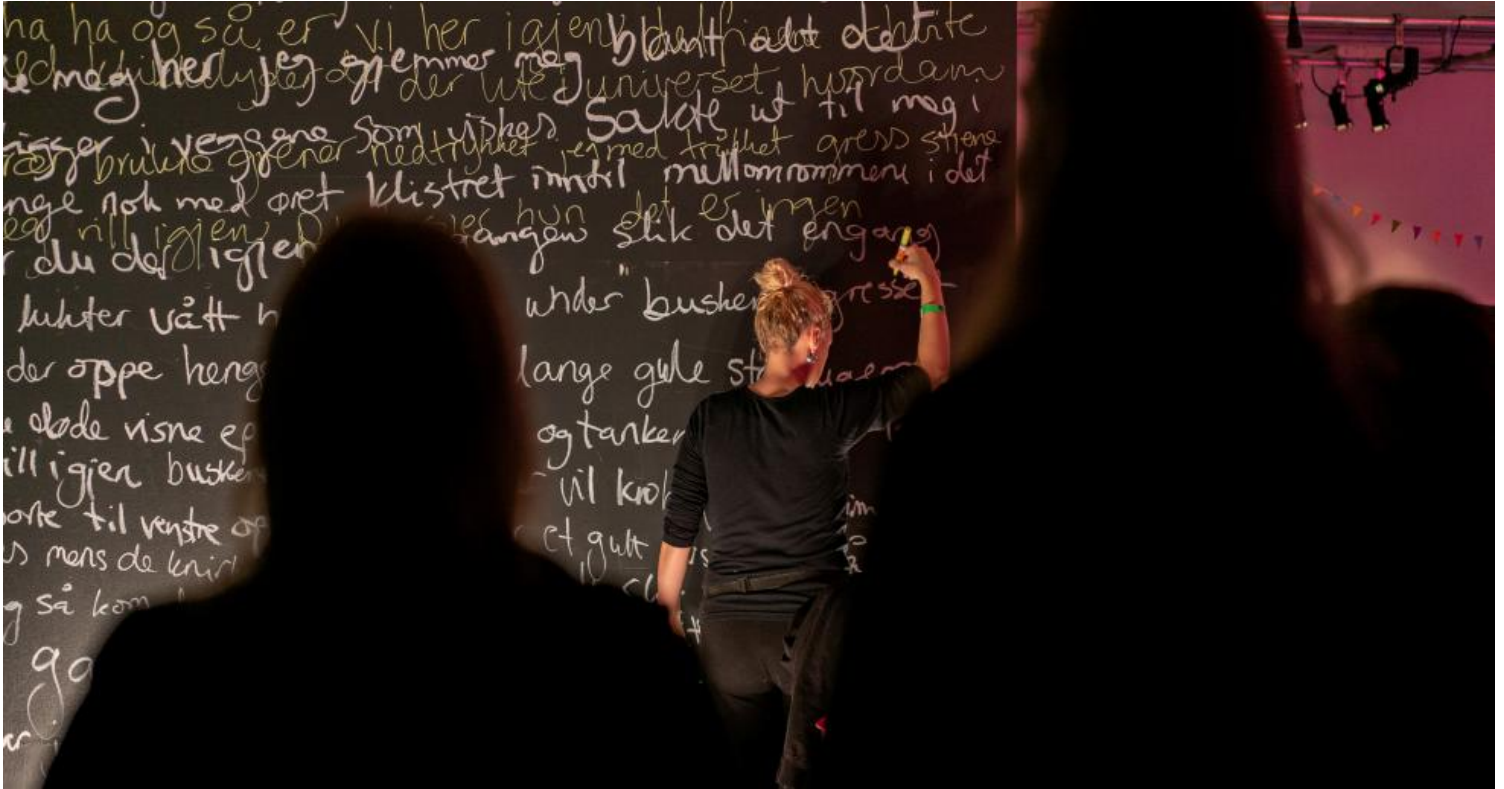

norsk shakespeare tidsskrift

Beatrice Guttormsen | Waiting for the Sun. Black Box teater 2019. Foto: Jonas Kvernmo Mailand

Å være alene sammen

Waiting for the sun byr på opplevelser av samhørighet og fellesskap, men kunne det kollektive nedslagsfeltet vært større?

Tekst:

Marte Reithaug Sterud

Waiting for the sun er et tverrkunstnerisk, performativt konsept, som foregår om natten. Den tredje og hittil siste versjonen fant sted fredag 15.

november kl 19.00 til lørdag 16. november kl 07.00, på Black Box teater. Konseptet var kuratert av teatersjef Anne-Cécile Sibué i samarbeid med assosiert kunstner Mette Edvardsen, koordinator/produsent Ida Holthe Lid og billedkunstner Pedro Gómez-Egana. Deltagende kunstnere var lydkunstner Camilla Vatne Barratt-Due, musiker Ådne Meisfjord (Tropical Contact High), musiker Stephen O'Malley, performancekunstner Itzian Okariz, billedkunstner Laurie Lax, billedkunstner Beatrice Guttormsen, performancekunstner Durga Bishwokarma, fotograf Els van Riel, dansekunstner Marianne Skjeldal, yogalærer Sara Wegge og scenekunstner Mette Edvardsen. Fokuset var på ulike auditive opplevelser, og de tolv timene var satt sammen av forestillinger, radioprogrammer, lydinstallasjoner, samtaler, opplesninger og filmer.

Varighet

Når jeg kommer inn i foajeen på Black Box teater står allerede Bishwokarma klar til å dele sin praksis *Collective Mandala – part 3*, der publikum inviteres til å lage en mandala. I mandalakunst, en asiatisk tradisjon, bygger man mandalaen av sand, for så å viske den ut, slik at det visuelle bildet mandalaen utgjør blir like midlertidig som våre indre bilder. Jeg får velge farge på sanden og fylle et av mønstrene i den store sirkelen. Denne praksisen finner sted gjennom hele kvelden/natten, slik at publikum kan gå til og fra.

Foto: Jonas Kvernmo Mailand

Det gjør også Edvardsens lesekrok; et referansebibliotek til prosjektet *Time has fallen asleep in the afternoon sunshine*, der utøvere har lært seg bøker utenat og siterer den for publikum. Guttormsens prosjekt *How to capture a moment* imidlertid et forsøk på å skrive ned øyeblikket hun befinner seg i. Dette tar form som tekst (kritt) på gulv og vegger i foajeen. Tre av Edvardsens «bøker» dukker også opp i foajeen, utøverne Roza Moshtaghi, Ulf Nilseng og Frøydis Århus. Disse aktivitetene foregår parallelt og skaper et rom med flere ulike muligheter for sosial interaksjon. Lid, kveldens koordinator, ringer med en bjelle og introduserer neste ting på programmet, lenge før jeg rekker å lure på hvor jeg skal gjøre av meg.

På den store scenen er det to tretimers lange lydinstallasjoner/konserter etter hverandre; *Too much time on earth... too sensitive... too alien \$ «soo»... best intentions... «soo» i dont wanna hurt you...* av Barratt-Due & TCH, og *Durational Guitar Work* av O'Malley. Her kan publikum ligge og sitte på myke sofaputer spredt utover det som til vanlig er et scenegulv. Med dempet belysning er det rom for den blotte hengivelse, både til tyngdekraften og lydens innvirkning på kroppen. Jeg sovner og våkner igjen til Barratt-Dues lette, tilforlatelige stemme-synging om «We don't need to find the way home, we only need to turn» og «My grandmother is in the future», som om hun holder drømmene mine med selskap. Når jeg kommer ut i foajeen igjen, holder Lid en slags lottotrekning, med nummererte baller i en gammel, gullmalt vaskemaskintrommel. De tre personene som blir trukket får én times massasje hver av Skjeldal, i kveldens eksklusive én-til-én: *Body Landscape – Listening to Nature Within*. Stemningen er varm og hjemlig. Her vil

WAITING FOR THE SUN

Konsept og kuratering: Anne-Cécile Sibué-Birkeland, Mette Edvardsen, Ida Holthe Lid og Pedro Gómez-Egana.

Deltagende kunstnere: Camilla Vatne Barratt-Due, Ådne Meisfjord, Stephen O'Malley, Itzian Okariz, Laurie Lax, Beatrice Guttormsen, Durga Bishwokarma, Els van Riel, Marianne Skjeldal, Sara Wegge og Mette Edvardsen.

Black Box teater, 15.-16.
november 2019

jeg være.

Forsvinning og (re)presentasjon

På den lille scenen foregår det kortere forestillinger/performanser; *Chapter 2 V.W* og *Ocean Breath* av Okariz og *Bad Ventriloquist (1-3)* av Lax. Førstnevnte er en repeterende lesning av et fragment av «A room of one's own» av Virginia Woolf, der det første ordet trekkes fra i hver gjentakelse, helt til teksten forsvinner. Det at noe forsvinner, eller opphører å eksistere, er på et vis det motsatte av at noe kommer til syne, eller (re)presenteres, i et scenerom, noe som går igjen i flere av arbeidene som vises denne kvelden. Dette ble særlig tydeliggjort i *Chapter 2 V.W*, og i tidligere nevnte *Collective mandala – part 3*. I *Ocean Breath* står to utøvere foran hver sin mikrofon og lager en Ujjayi-pust; en pusteteknikk fra yogapraksis som ligner havlyd. Det at utøverne lager lyden der og da, heller enn for eksempel å spille den av fra et anlegg, gjør at jeg i større grad kan hengi meg til den. Jeg forsvinner/sovner igjen, og vugges som om hele lille scenen er forvandlet til en stor og varm livmor. I *Bad Ventriloquist (1-3)*, som betyr dårlig buktaler, ledes oppmerksomheten min til en både poetisk, refleksiv og underholdende tekst, «framført» av en sokkedukke. Verket er utviklet gjennom en personlig forskning rundt stemmen og tematikker som kjønn, klasse og underholdning. Refleksjoner rundt det britiske uttrykket «stiff upper lip» og forventninger om å ha (emosjonell) kontroll i en hver situasjon, uttalt av en sokkedukke som ikke greier å holde «overleppen» stiv, gir et humoristisk uttrykk som er forfriskende blant de andre mer meditative uttrykkene. Sokkedukken rettet dessuten kritikk mot (den politiske) venstresiden, som i sine krav om et presist språk ender opp med å korrigere, og ekskludere, arbeiderklassen. Det minnet meg på at det å ha en høyere utdanning kan være et spørsmål om ressurser. Lax's tekst benytter seg av fyllord og «slang» som grep, lignende Barratt-Dues stemme-synging, der enkelte ord eller lyder repeteres som i en samtale. Dette skaper et rom i teksten for meg, som gjør at refleksjonene kommer tydeligere frem, og (re)presenteres i meg lenge etterpå.

Et større «vi»?

Filmen *Orange Zwin* av van Riel, et lasteskip i solnedgang, var den perfekte avslutningen på min nattlige reise. Om jeg skulle ha fullført de siste fire timene, fra kl 03.00 til 07.00, måtte det enten ha vært noe svært pirrende på programmet, eller noe i retning av kollektiv «napping». Det å ha pyjamasfest eller overnattingsbesøk er noe barn og ungdom gjerne gjør for å styrke samholdet med dem de har rundt seg, utenfor den innerste familien, nesten som et overgangsritual. Jeg hadde mange fine opplevelser, både alene og sammen med andre, i løpet av de åtte timene jeg tilbrakte på Black Box teater denne kvelden. Jeg snakket med flere i scenekunstmiljøet som jeg bare har sett, men aldri hilst på før. Samtalene dreide seg mindre om jobb og mer om opplevelsen av å være der sammen. Slik fungerte *Waiting for the sun* for meg som et slags scenekunstnerisk overgangsritual, der en knytter bånd, uavhengig av nye prosjekthorisonter eller spilleavtaler. I programmet stiller teatersjef Sibué-Birkeland spørsmålet om «hvordan dette kan bli et kollektivt rom». For meg ble det kollektive godt ivaretatt gjennom spennet av aktiviteter fordelt utover en romslig tidsplan, nok til å kjenne på det å være alene sammen. Samtidig lurte jeg på om ikke *Waiting for the sun* kunne ha blitt gjort som et overgangsritual for flere enn kun den innerste (scenekunst)kretsen? Det å være et eksperimentelt teater trenger etter min mening ikke å gå på bekostning av hvem man ser for seg at publikum kan være. Det hadde vært spennende å få være en del av et større, mer mangfoldig fellesskap i denne settingen. Det å sovne og våkne ved siden av noen skapte en letthet rundt det å ta videre kontakt og gjorde at jeg slapp å (re)presentere meg gjennom enkeltmannsforetaket mitt. Slik ble *Waiting for the sun* et alternativt, kollektivt rom der nyliberalistiske pretensjoner ble satt på pause, slik at en annen årvåkenhet kunne tre frem. (Publisert 02.1.2.2019)

Kontakt oss

Adresse

Norsk
Shakespearetidsskrift
c/o Litteraturhuset
Wergelandsveien 29
N-0167 Oslo

Telefon

(+47) 971 96 772

E-post

redaksjon@shakespeare
tidsskrift.no

Følg oss

Facebook

Om oss

Norsk Shakespearetidsskrift dekker teater og scenekunst i inn- og utland, gjennom artikler, intervjuer, festivalomtaler og essays.